

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U100023

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-01-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Євтушенко Тихін Вячеславович

2. Yevtushenko Tykhin Viacheslavovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.03

Назва наукової спеціальності: Агрогрунтознавство і агрофізика

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-12-2019

Спеціальність за освітою: Агрохімія і ґрунтознавство

Місце роботи здобувача: Товариство з обмеженою відповідальністю "Українська овочева компанія"

Код за ЄДРПОУ: 22921048

Місцезнаходження: вул. Декабристів, 7, м. Київ, Київ, 02121, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.004.04

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.05

Тема дисертації:

1. Відновлення родючості чорноземів типових Лісостепу України за застосування ґрунтозахисних технологій
2. Restoration of the Fertility of Chernozems Typical of the Forest-Steppe of Ukraine Under Soil Conservation Technologies

Реферат:

1. У дисертації викладено результати комплексного дослідження агрофізичних, фізико-хімічних, водно-фізичних й агрохімічних показників чорноземів типових Лісостепу України, рівня продуктивності та економічної ефективності сільськогосподарських культур у короткоротаційних сівозмінах за застосування ґрунтозахисних обробітків, глибокого розпушення та удобрення. Наведено теоретичне обґрунтування та експериментальне вирішення проблеми відновлення родючості ґрунтів. Отримані результати й узагальнення матеріалу дають можливість стверджувати, що за показниками щільності складення, пористості та запасів вологи, перехід на безполицевий обробіток і впровадження елементів мінімізації повинні розпочатися з усунення «орної підшви», а саме застосування різноглибинного безполицевого обробітку з періодичним глибоким розпушенням, з часом, на 14 рік використання ґрунтозахисних технологій,

можливе використання під пшеницю озиму мілкого безполицевого обробітку. Тривале застосування (14 років) безполицевих обробітків за органомінеральної системи удобрення із соломою й сидератами підвищувало у 0-30 см шарі чорнозему типового Правобережного Лісостепу вміст органічної речовини на 0,36-0,46 % порівняно з неудобреним варіантом. У шарі 0-30 см за безполицевих обробітків уміст гумусу був вищим, ніж за оранки на 0,06-0,08 %, а запаси гумусу - на 2,0-4,0 т/га. На 3 рік упровадження різних систем обробітку чорнозему типового у Лівобережному Лісостепу істотні зміни відмічено лише у шарі 0-10 см, де за безполицевих обробітків із внесенням органо-мінерального удобрення вміст гумусу підвищився на 0,08-0,10 %. Система удобрення мала більший вплив на вміст елементів живлення у чорноземі типовому порівняно з обробітками ґрунту. Існує тісна залежність між показниками ґрунтової родючості (щільність ґрунту, запаси вологи, вміст гумусу й доступних форм елементів живлення) та урожайністю кукурудзи на зерно, а динаміка щільності ґрунту в чорноземі типовому впродовж вегетаційного періоду істотно не вплинула на урожайність пшениці озимої та ячменю ярого. Застосування мінеральних добрив на фоні соломи сприяло збільшенню продуктивності сівозміни на 47-53 %; соломи і сидератів 73-78 % порівняно з варіантом без добрив. Найбільша продуктивність сівозміни у Правобережному Лісостепу забезпечувалася застосуванням соломи (1,2 т/га), сидератів, N12 і N78P68K68 за глибокого безполицевого обробітку (6,71 т/га), в умовах Лівобережного Лісостепу на варіанті солома (1,2 т/га), N12 і N95P75K75 за різноглибинного безполицевого обробітку із глибоким розпушенням до 50 см (7,37 т/га).

2. The dissertation describes the results of a comprehensive study of the agrophysical, physico-chemical, water-physical and agrochemical properties of chernozems typical of the Forest-Steppe of Ukraine, the level of productivity and economic efficiency of agricultural crops in short-term crop rotation using of soil conservation technologies, deep cultivation, fertilizers and a time factor. A theoretical justification and an experimental solution to the problem of restoring soil fertility are given. The results obtained and the generalization of the material make possible to assert that for optimizing of indicators of soil bulk density, porosity and moisture accumulation, the transition to soil cultivation without moldboard and the use of minimization elements should begin with the elimination of the "plow hardpan", namely the use of different-depth non-plowing cultivation with periodic deep loosening, after 14 years of using of soil conservation technologies, it is possible to use shallow cultivation for winter wheat growing. Long-term use (14 years) of non-plowing cultivations with an organo-mineral fertilizer system including straw and green manure increases the organic matter content on 0.36-0.46 % in 0-30 cm soil layer of chernozem typical of the Right-Bank Forest-Steppe compared to the non-fertilized variant. In the 0-30 cm soil layer under non-plowing treatments, the humus content was higher on 0.06-0.08 % compared with variant under plowing, and humus storage rates were higher on 2.0-4.0 t/ha accordingly. In the 3rd year of using of different systems of cultivating of chernozem typical of the Left-Bank Forest-Steppe, significant changes are visible only in the 0-10 cm layer, where when using non-plowing treatments with the use of organicmineral fertilizers, the humus content increased by 0.08-0.10 %. Crop fertilization systems had a greater impact on the content of nutrients in chernozem typical compared to tillage systems. There is a close correlation between soil fertility indicators (soil bulk density, moisture reserves, humus content and available forms of nutrients) and yield of corn for grain, and the dynamics of soil bulk density in chernozem typical during the growing season did not significantly affect the yield of winter wheat and spring barley. The use of mineral fertilizers on with straw background contributed to an increase in crop rotation productivity by 47-53 %; with straw and green manure - by 73-78 % compared with the variant without fertilizers. The highest crop rotation productivity in the Right-Bank Forest-Steppe was obtained with the use of straw (1.2 t/ha), siderate, N12 and N78P68K68 with deep non-plowing cultivation (6.71 t/ha), under conditions of the Left-Bank Forest-Steppe with the use of straw (1.2 t/ha), N12 and N95P75K75 under different-depth non-plowing cultivation with deep cultivation up to 50 cm (7.37 t/ha).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тонха Оксана Леонідівна

2. Tonkha Oksana Leonidivna

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаченко Микола Адамович

2. Tkachenko Mykola A.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дегтярьов Василь Володимирович

2. Degtyaryov Vasyl V.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бикін Анатолій Вікторович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бикін Анатолій Вікторович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.